

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУДОВА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»

Рівень вищої освіти	магістр
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс, семестр	5 курс, 10 семестр
Трудовісність	90 год., 3 кредита ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	ветеринарної медицини, інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
Контактні дані розробника(ів)	ПЕРЕДЕРА Сергій, кандидат ветеринарних наук, доцент, професор кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки, ауд. 65а (навчальний корпус 1) <i>e-mail</i> : infpat@pdaa.edu.ua
Мета вивчення навчальної дисципліни	засвоєння знань з процесуальної частини судової ветеринарії, судово-ветеринарної танатології, судової деонтології
Компетентності	Загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 8. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Фахові: ФК 2. Здатність застосовувати методики роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо у професійній діяльності. ФК 17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.
Результати	ПРН 16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи

Навчання	згідно з чинним законодавством. ПРН 19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.
Методи навчання	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення. Наочні методи: демонстрування. Практичні методи: лабораторні роботи. За логікою: узагальнення, конкретизація. Методи самостійної роботи: робота з навчально-методичною літературою; Завдання самостійної роботи.
Програма навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Процесуальна частина:</p> <p>Тема 1. Предмет і задачі судово-ветеринарної експертизи. В даному розділі надається поняття про судову експертизу. Перед органами юриспруденції можуть виникнути питання, які потребують спеціальних знань з галузі ветеринарної медицини. Для вирішення подібних питань залучаються лікарі ветеринарної медицини як судові експерти.</p> <p>Тема 2. Організація судово-ветеринарної експертизи та обов'язки судового експерта. В даній лекції розглядаються питання організації судово-ветеринарної експертизи, права й обов'язки судового експерта.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальна частина - судово-ветеринарна танатологія:</p> <p>Тема 3. Судово-ветеринарна танатологія. В лекції розглядаються поняття «танатологія», особливості судово-ветеринарного розтину, посмертні зміни та їх судове значення.</p> <p>Тема 4. Судово – ветеринарна експертиза смертельних випадків тварин. Види смерті – класифікація смерті і її причини. В лекції розглядаються поняття «смерть» та класифікація причин смерті: фізіологічна(паралічі серця, дихання, мозкова смерть), патологічна (насильницька - вбивство, нещасний випадок) та ненасильницька смерть(звичайна, нагла). Також розглядається смерть внаслідок порушення умов годівлі , в результаті шоку, від розриву внутрішніх органів.</p> <p style="text-align: center;">Судово-ветеринарна деонтологія</p> <p>Тема 5. Судово-ветеринарна деонтологія . Насильна смерть. В лекції розглядаються проведення судово-ветеринарної експертизи при насильної смерті та смерті тварин при порушенні техніки безпеки .</p> <p>Тема 6. Судово – ветеринарна травматологія. В лекції розглядаються етичні проблеми негуманного утримання тварин що приводять до травматизму, а також класифікація пошкоджень тварин при травмах внаслідок дії фізичних або хімічних факторів та основні принципи побудови судово-ветеринарного діагнозу.</p> <p>Тема 7. Судово-ветеринарна експертиза живих тварин. В лекції розглядаються експертизи тварин з різних обставин, що виникають в кримінальних і цивільних справах. Основні види експертиз внаслідок: пошкоджень, особливо при механічних травмах, а також при визначенні стану здоров'я, вагітності та віку тварин (при купівлі-продажу).</p> <p>Тема 8. Судова експертиза харчових продуктів тваринного походження. В лекції розглядаються питання по забою тварин, оцінюванню харчових продуктів тваринного походження, а саме: порушення правил забою, встановлення м'яса від хворих або загиблих тварин , визначення видової належності м'яса, визначення фальсифікування харчових продуктів та ін.</p>
Стратегія оцінювання	Форми та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного та підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти

результатів навчання	Форми оцінювання	Здатність здобувача
	опитування за темою лекції	Нараховується 15 балів, що відповідає достатньому рівню, за умови опанування з.в.о. мінімальних програмних результатів навчання
		Нараховується 25 балів, що відповідає максимуму (з.в.о. опанував та показав повний обсяг програмних результатів навчання).
	виконання завдань лабораторної роботи	Нараховується 15 балів, що відповідає достатньому рівню, за умови опанування та узагальнення з.в.о. мінімального виконання завдань роботи, що частково забезпечують програмні результати навчання.
		Нараховується 25 балів, що відповідає максимуму (з.в.о. узагальнив та обґрунтував повний обсяг навичок, опанував завдання лабораторних робіт, які забезпечують передбачені програмні результати навчання).
	виконання самостійної роботи (опитування)	Нараховується 15 балів, що відповідає достатньому рівню, за умови, що з.в.о. опанував тему самостійної роботи, які частково забезпечують програмні результати навчання.
		Нараховується 25 балів, що відповідає максимуму (опанував тему самостійної роботи й показав ґрунтовні відповіді, які забезпечують програмні результати навчання).
	розв'язування тестів	Нараховується 15 балів, що відповідає достатньому рівню, за умови, що з.в.о. опанував теоретичний матеріал і відтворив його значну частину за програмними результатами навчання.
		Нараховується 25 балів, що відповідає максимуму(з.в.о. узагальнив отримані знання та ґрунтовно засвоїв матеріал за програмними результатами навчання).

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування за темою лекції	Виконання завдань лабораторної роботи	Розв'язування тестів	Виконання самостійної роботи	
Тема 1. Предмет і задачі судово-ветеринарної експертизи.	3	3	3	5	14
Тема 2. Організація судово-ветеринарної експертизи та обов'язки судового експерта.	3	3	3	5	14
Тема 3. Судово-ветеринарна танатологія.	3	3	3	5	14
Тема 4. Види смерті – класифікація смерті і її причини.	3	3	3	-	9
Тема 5. Судово-ветеринарна деонтологія . Насильна смерть	3	3	3	-	6

	Тема 6. Судово – ветеринарна травматологія.	3	3	3	-	9
	Тема 7. Експертиза живих тварин.	3	3	3	5	14
	Тема 8. Судова експертиза харчових продуктів тваринного походження.	4	4	4	5	17
	Разом	25	25	25	25	100
Політика навчальної дисципліни	<p>Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>Дедлайни та перескладання: практичні роботи, завдання самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти.</p> <p>Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету</p>					
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	<p>Перечень дисциплін, які передують її вивченню: анатомія свійських тварин; цитологія, гістологія, ембріологія; гігієна тварин; акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин, оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія; гігієна харчових продуктів; епізоотологія та інфекційні хвороби; внутрішні хвороби тварин; ветеринарно-санітарна експертиза; загальна та спеціальна хірургія; патологічна анатомія та розтин</p>					
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	<p>Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення необхідного для вивчення навчальної дисципліни забезпечує навчально-наукова лабораторія кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки.</p>					
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи судової ветеринарії / Навчальний посібник/ М. В. Скрипка, І. В. Яценко, Полтава 2017. – 276 с. 2. Патологоанатомічний розтин тварин /Навчальний посібник/ Г.А. Зон, М.В. Скрипка, Л.Б. Іванівська/ Донецьк, 2009. – 190 с. 3. Судово-ветеринарна експертиза / Г.А. Зон / Суми, 2002. – 257 с. 4. Зон Г.А. Судово-ветеринарна експертиза/ Навчальний посібник. Суми, 2012.-257 с. 5. Основи судово-ветеринарної експертизи трупів та живих тварин/ Навчальний посібник/М.В. Скрипка, І.В. Яценко, І.І. Панікар / Ізюм, 2019. -304с. 6. Щербакова Н.С., Передера С.Б., Передера Ж.О., Щербаков Є.А. Зміни у законодавстві України щодо призначення судово-ветеринарних експертиз та порядку залучення експертів. Вісник ПДАА. 2018 № 1. С. 132-134. 7. Щербакова Н. С., Передера Ж.О. Передера С.Б. <p>Державне регулювання відносин у сфері захисту тварин від жорстокого поводження</p> <p>Матеріали VII всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині (15 – 16 лютого 2022 року м. Полтава).Полтава</p>					

ПДАУ, 2022. С. 46-49

8. Яценко І.В., Бондаревський М.М., Кам'янський В.В. Об'єкти мисливського промислу та їх ветеринарно-санітарний контроль в Україні /Харків, 2011.-332 с.

Допоміжні

1. Скрипка М. В. Курс лекцій з основ судової ветеринарії / М.В. Скрипка, Н.Б. Колич / Полтава, 2014.
2. Скрипка М. В. Методичні рекомендації для самостійної підготовки студентів з дисципліни «Основи судової ветеринарії» / Скрипка М.В. / Полтава, 2015. – с.
3. Скрипка М. В. Методичні рекомендації для лабораторних занять з дисципліни «Основи судової ветеринарії» / Скрипка М.В. / Полтава, 2015. – с.
4. Передера Ж. О., Скрипка М. В., Альшамайлех Хамза С. М. Влияние нарушений условий содержания на морфологические показатели мяса и субпродуктов кур. Аграрний вісник Причорномор'я. Ветеринарні науки. Одеса: ТЕС, 2017. – Випуск 83. 6 с. (0,27)
5. Peredera S., Shcherbakova N., Peredera Z., Petrenko M., Galatova A., Bezhodko O. Benzopyrene content in the environment and feeds. Security of the XXI century: national and geopolitical aspects: collective monograph. / Ed. I. Markina. Prague: Nemoros s.r.o., 2019. P. 300 – 312.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

- 1) http://www.e-reading.org.ua/bookreader.php/103730/Kolesnikova_Patologicheskaya_anatomiya.html
- 2) http://6years.net/index.php?do=static&page=Patologicheskaja_anatomija
- 3) <http://morg.at.ua/>
- 4) <http://bio-alive.com/categories/pathology.htm>
- 5) <http://www.nedug.ru/library/>
- 6) <http://freemountains.ru/patologicheskaya-anatomiya/>